

Mėnesinis informacinio saugumo naujienlaiškis Tau

Socialinių tinklalapių privatumas

Apžvalga

Daugeliui žmonių niekada nekiltų mintis jėjus į jiems visiškai nepažįstamų asmenų prisirinkusią patalpą, garsiai išsipasakoti visas savo asmeninio gyvenimo smulkmenas, pradėdant temomis apie turimas sveikatos problemas ir baigiant šeimos bei draugų vardų, amžiaus, profesijų ar jų mokymosi vietų atskleidimu. Tačiau neretai tie patys žmonės net nesusimąsto prie skelbdami tą pačią informaciją socialiniuose tinklalapiuose. Pernelyg didelio informacijos kiekio atskleidimo padariniai gali turėti neigiamos įtakos ne tik jūsų asmeniniam ir profesiniam gyvenimui, bet ir jūsų šeimos narių bei draugų gyvenimams.

Socialiniai tinklalapiai yra puiki vieta megzti ryšius, dalintis informacija ir mokytis. Tačiau vien tik įsitikinimas, jog socialiniuose tinklalapiuose esate susitvarkę privatumo nustatymus, nėra vienintelis būdas apsaugoti. Turimos informacijos kontrolė gali išslysti iš rankų vos tik ją paskelbus internete. Turite suprasti, kokie duomenys yra renkami ir kaip jie yra naudojami. Štai keletas, su privatumu susijusių, dalykų, kuriuos turėtumėte apsvarstyti prieš naudodamiesi socialiniais tinklalapiais:

Privatumo nustatymai. Atidžiai nustatykite ir dažnai peržiūrėkite privatumo nustatymus visose savo socialinių tinklalapių paskyrose, ypač pasikeitus paslaugų teikimo sąlygoms ir privatumo politikai. Prisiminkite, kad net nustačius, kas gali peržiūrėti jūsų įrašus, visa jūsų informacija bus renkama, rūšiuojama, saugoma ir galbūt net amžinai liks socialinių tinklalapių serveriuose.

Privatumo medis. Socialinių tinklalapių nustatymai negali jūsų apsaugoti nuo jūsų įrašus peržiūrinčių draugų, artimųjų ir bendradarbių, turinčių galimybę šiais įrašais dalintis su savo draugų ir kitų asmenų ratu.

Dalinimasis informacija su šeimos nariais. Visiems patinka bendrauti su savo draugais ir šeimos nariais. Tačiau paskelbus juokingai atrodančio gimtadienio torto nuotrauką arba paviešinus informaciją apie sveikatos ir elgesio problemas, gali prasidėti patyčios, ypač kalbant apie jaunesnio amžiaus asmenis, taip paliečiant jų gyvenimus.

Informacijos bendrinimas. Jei jūsų naudojama paslauga yra „nemokama“, vadinasi, jūs esate jos produktas. Tyrimų metu buvo nustatyta, kad jūsų internetinė veikla gali būti parduodama kitiems asmenims.

Vietos nustatymo paslaugos. Kuriant jūsų gyvenimo ir įpročių profilį, prie kitų jūsų asmeninių duomenų gali būti pridėta apsilankymo tam tikrose vietose informacija, dėl kurios galite būti pradėti persekioti ir susidurti su kitais bauginančiais dalykais. Be to, atkreipkite dėmesį į bet kokią, jūsų skelbiamose nuotraukose arba vaizdo įrašuose pateiktą, vietos informaciją.

Dirbtinis intelektas. Dirbtinis intelektas, socialiniai tinklalapiai ir rinkodara yra puikiai tarpusavyje derantys dalykai. Šiais laikais rinkodaros specialistai naudoja surinktą informaciją apie jūsų įpročius, siekdami jums rodyti tokias reklamas, kurios būtų susijusios su jūsų paskutiniaisiais paieškos rezultatais arba pirkiniais, tokiu būdu apie jus sužinodami dar daugiau informacijos.

Mirtis skaitmeniniame pasaulyje. Žmogui mirus, jo internetinės paskyros tampa lengviau prieinamos kenkėjiškų tikslų turintiems asmenims, jei jų toliau neprižiūri arba neištrina jo artimieji. Asmens privatumas nėra susijęs tik su vienu asmeniu, kadangi jis taip pat gali paveikti jo šeimos narius ir draugus.

Netyčinis informacijos atskleidimas. Informacija, kurią skelbiate apie save, gali parodyti detalią jūsų asmeninę istoriją, tokiu būdu atskleidžiant jūsų atsakymus į užduotus internetinius saugumo klausimus.

Privatumas tai ne tik privatumo parinkčių nustatymas socialinių tinklalapių paskyrose. Kuo daugiau informacijos dalinatės apie save ir kuo daugiau kiti ja dalinasi apie jus, tuo daugiau jos surenka ir naudoja įmonės, valdžios įstaigos ir kiti. Vienas iš geriausių būdų apsisaugoti yra gerai apmąstyti, kokia informacija dalinsitės apie save ir kiti dalinsis apie jus bei ją apriboti, neatsižvelgiant į esamus privatumo nustatymus.

Kviestinis redaktorius

Cathy Clicky yra sukaupusi daugiau nei 14 metų patirties, kurdama informuotumo apie saugumą programą vienai iš „Fortune 500“ įmonių. Cathy patinka gvildinti sudėtingas technines temas ir jas išversti į lengvai suprantamą kalbą, siekiant padėti žmonėms didinti savo internetinio saugumo lygį.

Šaltiniai

Skaitmeninis palikimas: <http://www.sans.org/u/Z2G>

Sukčiavimas per socialinius tinklalapius: <http://www.sans.org/u/Z2L>

Ar pasidarėte atsargines kopijas?: <http://www.sans.org/u/Z2Q>

OUCH! Yra leidžiamas SANS Security Awareness institute ir platinamas pagal [Creative Commons BY-NC-ND 4.0 licenciją](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/). Jums leidžiama naudoti ir platinti šį naujienlaiškį su sąlyga, kad niekas nebus keičiama. Norėdami gauti daugiau informacijos susisiekite su mumis www.sans.org/security-awareness/ouch-newsletter. Redaktoriai: Walt Scrivens, Phil Hoffman, Alan Waggoner, Cheryl Conley | Lietuvišką vertimą finansavo „Perlo“ įmonių grupė.